

ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
W CZĘSTOCHOWIE, ISO 9001:2000

42-200 Częstochowa, ul. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego 70/126
☎ 34 377 01 00, 34 377 01 01; fax 34 362 04 89
e-mail: sodr@odr.net.pl, www.czwa.odr.net.pl

Oddział w Bielsku-Białej
43-300 Bielsko-Biała, ul. Gen. M. Boruty Spiechowicza 24
☎ 33 814 45 41, 33 827 34 40; fax 33 814 45 27
e-mail: Bielsko@odr.net.pl

Oddział w Mikołowie
43-190 Mikołów; ul. Gliwicka 85
☎ 32 325 01 40, 32 325 01 50; fax 32 325 01 44
e-mail: Mikolow@odr.net.pl

Działy:

Ekonomiki , Częstochowa	☎ 34 377 01 10
Metodyki, Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw Częstochowa	☎ 34 377 01 14
Przedsiębiorczości, Wiejskiego Gospodarstwa Domowego i Agroturystyki , Częstochowa	☎ 34 377 01 09
Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa , Mikołów	☎ 32 325 01 56

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

w Będzinie

42-500 Będzin, ul. Małachowskiego 22, ☎ 32 267 74 35
e-mail: PZDR.Bedzin@odr.net.pl

w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. Gen. M. Boruty Spiechowicza 24
☎ 33 814 93 48, e-mail: PZDR.Bielsko@odr.net.pl

w Bieruniu - Łędzinach

43-155 Bieruń ul. Turystyczna 1
☎ 32 326 70 95, e-mail: PZDR.Bierun@odr.net.pl

Cieszynie

43-400 Cieszyn, ul. Kraszewskiego 13, ☎ 33 852 08 94
e-mail: PZDR.Cieszyn@odr.net.pl

w Częstochowie

42-200 Częstochowa, ul. Radomska 2, ☎ 34 362 72 54
e-mail: PZDR.Czestochowa@odr.net.pl

w Gliwicach

44-100 Gliwice, ul. Zygmunta Starego 17, ☎ 32 231 08 24
e-mail: PZDR.Gliwice@odr.net.pl

w Kłobucku

42-100 Kłobuck, ul. Okólna 3, ☎ 34 310 01 00
e-mail: PZDR.Klobuck@odr.net.pl

w Lublińcu

42-700 Lubliniec, Pl. Konrada Mańki 10, ☎ 34 351 30 20
e-mail: PZDR.Lubliniec@odr.net.pl

w Mikołowie

43-190 Mikołów, ul. Gliwicka 85, ☎ 32 325 01 51
e-mail: PZDR.Mikolow@odr.net.pl

w Myszkowie

42-300 Myszków, ul. Pułaskiego 6, ☎ 34 313 71 60-2
e-mail: PZDR.Myszkow@odr.net.pl

w Pszczynie

43-200 Pszczyna, ul. Kopernika 14, ☎ 32 210 33 28
e-mail: PZDR.Pszczyna@odr.net.pl

w Raciborzu

47-400 Racibórz, ul. Ludwika 4, ☎ 32 415 26 10
e-mail: PZDR.Raciborz@odr.net.pl

w Rybniku

44-200 Rybnik, ul. J. F. Białych 7, ☎ 32 423 77 71
e-mail: PZDR.Rybnik@odr.net.pl

w Tarnowskich Górach z siedz. w Nakle Śląskim

42-620 Nakło Śląskie, ul. G. Morcinka 9 a, ☎ 32 285 18 47
e-mail: PZDR.Tarnowskiegory@odr.net.pl

w Wodzisławiu

44-300 Wodzisław, ul. Kubsza 28 c, ☎ 32 455 17 06
e-mail: PZDR.Wodzislaw@odr.net.pl

w Zawierciu

42-400 Zawiercie, ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 95
☎ 32 672 87 43, 671 68 26
e-mail: PZDR.Zawiercie@odr.net.pl

w Żywcu

34-300 Żywiec, ul. Za Wodą 18, ☎ 33 861 25 86
e-mail: PZDR.Zywiec@odr.net.pl

W NUMERZE

Str.

Z ŻYCIA ŚODR

Konferencja podsumowująca konkursy.....	1
„Najlepsze Gospodarstwo Agroturystyczne” woj. śląskiego w 2011 r.....	2

SPECJALIŚCI RADZA

Listy zalecanych odmian do uprawy w woj. śląskim.....	4
Plonowanie kukurydzy na polu dydaktycznym ŚODR w 2011 roku.....	6
Postęp w żywieniu krów mlecznych.....	7
Wapń w żywieniu bydła.....	9
Produkcja mięsa baraniego wysokiej jakości szansą opłacal- ności produkcji zwierzęcej.....	10

Perspektywy chowu kóz na Śląsku (cd.).....	12
--	----

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

O „Tykającej bombie ekologicznej” i innych problemach śro- dowiskowych.....	14
--	----

KOMUNIKATY ARR	16
-----------------------------	----

NOTOWANIA	17
------------------------	----

SYGNAŁY

Na Śląsku nie tylko najlepiej ale i najbezpieczniej.....	20
Kontrole Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennic- twa w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności w roku 2011.....	22
Krowa źródłem metanu.....	23
Produkcja i sprzedaż żywnościowych produktów lokalnych na przykładzie Austrii.....	24
Akcyza zniechęca do produkcji wina.....	25
Nowe gatunki krzewów owocowych alternatywą dla gospo- darstw sadowniczych w uprawie towarowej.....	26
Jesienne targi ogrodnicze Flora Ołomuniec 2011.....	27
Bibułkowe dekoracje.....	28
Dekoracje nagrobne.....	28
Jubileusz 50-lecia KGW Turzyczka.....	29

ROK W OGRODZIE	30
-----------------------------	----

KĄCIK GOSPODYNI

Bożonarodzeniowe symbole.....	33
Przepisy z dziczyzny.....	35

ROZNY TEMATYCZNY SPIS TREŚCI	36
---	----

*Przyjmujemy do druku REKLAMY, OGŁOSZENIA,
ARTYKUŁY SPONSOROWANE zgodnie z cennikiem.
Drobne ogłoszenia rolników zamieszczamy bezpłatnie.
PRENUMERATĘ można zamówić bezpośrednio
w redakcji lub u doradców.*

**REDAKCJA NIE ODPOWIADA
ZA TREŚĆ OGŁOSZEŃ I ARTYKUŁÓW
SPONSOROWANYCH**

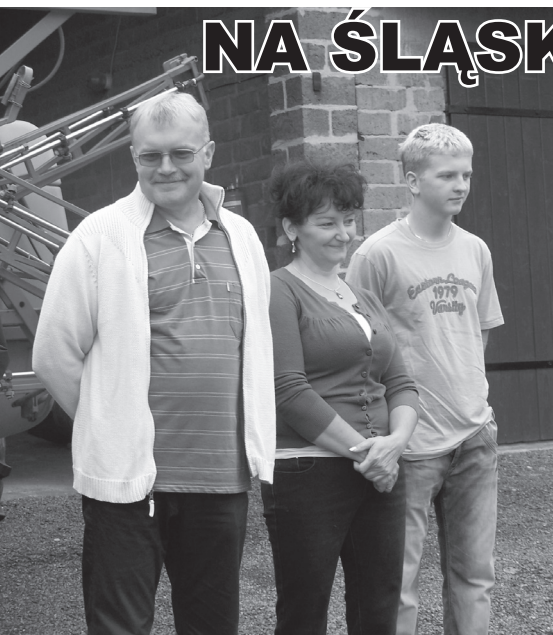
ADRES WYDAWCY I REDAKCJI

ŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE
ul. Gliwicka 85, 43-190 Mikołów, skr. poczt. 85
☎ 32 325 01 41, 32 325 01 57
e-mail: M.Hankiewicz@odr.net.pl; B.Pieter@odr.net.pl

REDAKCJA

Maurycy Hankiewicz – redaktor naczelny, Barbara Gąsiorowska
Skład komputerowy: Bernadeta Pieter, Karina Kwaśniewska
Fot. na okładce – A. Bednarczyk

NA ŚLĄSKU NIE TYLKO NAJLEPIEJ ALE I NAJBEZPIECZNIEJ

**Państwo Szulikowie
z synem Michałem**

Jak już informowaliśmy uprzednio w Śląskich Aktualnościach dużym sukcesem zakończył się udział rolników z naszego regionu w Konkursie „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2011”. Oto bowiem gospodarstwo Elżbiety i Józefa Szulików w Świerklanach k. Rybnika idąc w ślady naszych laureatów z poprzednich lat i w innych konkursach m.in. „Najlepszy Producent Trzody Chlewnej” czy „Najlepszy Hodowca Bydła Mięsnego” wywalczyło trzecie miejsce w finale ogólnopolskim ww. Konkursu. Z tego wynika, że na Śląsku, nie kojarzonym w innych regionach kraju tak bardzo z rolnictwem, jest nie tylko najlepiej ale i najbezpieczniej. A dodajmy, że I miejsce w tym Konkursie zajęło gospodarstwo Małgorzaty i Henryka Fitów z miejscowości Kędzie w woj. dolnośląskim co jeszcze bardziej umacnia pozycję rolników ze Śląska. Z pewnością do tych sukcesów przyczyniła się tradycyjna już śląska pracowitość i dbałość o estetykę, ład i porządek.

Przybliżmy naszych Laureatów i ich gospodarstwo.

Siedziba gospodarstwa Elżbiety i Józefa w Świerklanach urzeka już na wstępie swym położeniem na wzgórzu, z przepięknym widokiem na okolicę. Położenie to stanowi jednak dla gospodarzy niemały problem związany zarówno z lokalizacją przestrzenną budynków jak i uprawą pól.

Państwo Szulikowie gospodarują na 60 ha, z czego większość to grunty dzierżawione. Pan Józef wspomina: „W 1986 roku 6-cio hektarowe gospodarstwo przejęliśmy od moich rodziców, ale ja podobnie jak mój ojciec pracowałem jako górnik w kopalni i to było główną podstawą utrzymania rodziny. W kopalni pracowałem na nocną zmianę, a w dzień w gospodarstwie. Z czasem gospodarstwo się rozrastało i coraz trudniej było to pogodzić tym bardziej, że i rodzina była coraz liczniejsza (3 córki i syn). Trzeba było coś wybrać i w 1995 roku postanowiliśmy, że z pracy w kopalni zrezygnuję, a skupimy się na gospodarstwie i zaczniemy je rozwijać. Ale to wcale nie oznaczało, że dochody z gospodarstwa były większe niż zarobki górnika. Młodzi pełni energii i zapału zabrali się do pracy. Zmodernizowali chlewnię i ją zmechanizowali. Obecnie jest utrzymywanych 20 loch rasy pbz w cyklu zamkniętym. Od każdej lochy gospodarz uzyskuje średnio ponad 2 mioty rocznie i jest odchowywanych 11 prosiąt z każdego miotu. Rocznie jest sprzedawanych ponad 400 tuczników wysokiej mięsności i bardzo dobrej jakości wyjątkowo chętnie kupowanych przez zakłady mięsne. Wygląda na to, że nasze krajowe rasy białe wcale nie ustępują pod względem mięsności i cech tucznych rasom mięsnym i ich mieszańcom, a pod względem wyników rozrodu je przewyższają. Zwierzęta są utrzymywane w systemie ściółkowym i mają zapewniony wysoki poziom dobrostanu, są objęte stałą opieką i profilaktyką weterynaryjną. To wszystko też ma duży wpływ na osiągnięte wyniki. Niezwykle ciekawe jest też rozwiązanie konstrukcyjne chlewni wynikające z położeniem zabudowań na wzgórzu i ukształtowaniem terenu. Otóż chlewnia jest piętrowa: lochy, prosięta i warchlaki utrzymywane są na dole, tuczniki natomiast na górze.

Następnie rozbudowano i zmodernizowano także pozostałe budynki gospodarskie, powstały wiaty na coraz liczniejszy sprzęt, kombajn, ciągniki i inne maszyny. Strychy

budynków adoptowano do przechowywania zboża. Należy zaznaczyć, że modernizacje budynków muszą uwzględniać ukształtowanie terenu i względnie małą przestrzeń siedliska, czyli „budowanie do góry”.

Produkcja roślinna w gospodarstwie to głównie zboża oraz rzepak. Własne zboże jest przeznaczane na potrzeby żywieniowe zwierząt, uzupełniane koncentratami i premiksami służy do sporządzania zbilansowanych mieszanek dla poszczególnych grup świń. W modernizacji i wyposażeniu gospodarstwa w sprzęt i maszyny rolnicze korzystano ze środków unijnych najpierw SAPARD, a później PROW.

W gospodarstwie panuje wręcz wzorowy ład i porządek jak i troska o bezpieczeństwo pracy. W tym miejscu należy może przypomnieć, że celem Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”, którego organizatorami są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowa Inspekcja Pracy, Izba Rolnicza oraz wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia

Gratulacje od Ministra Sawickiego

Czyste, estetyczne i ukwiecone podwórko

w procesie pracy w gospodarstwach rolnych oraz wyłonienie gospodarstw mających osiągnięcia we wdrażaniu tych zasad. Patronat honorowy nad tegoroczną edycją konkursu objął Prezydent RP, a patronat medialny - Telewizja Polska oraz redakcje gazet - Agroserwis, Agromechanika i Zielony Sztandar. W 2011 roku do konkursu przystąpiło 1 218 uczestników.

Kryteria oceny uczestników są niezmiennie i brane jest pod uwagę:

- ład i porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy,
- stan budynków inwentarskich i gospodarczych, w tym stan schodów i używanych drabin oraz instalacji urządzeń elektrycznych,
- wyposażenie maszyn i urządzeń, używanych w gospodarstwie, w osłony ruchomych części, podpory i inne zabezpieczenia,
- stan techniczny pilarek tarczowych i łańcuchowych,
- warunki obsługi i bytowania zwierząt gospodarskich,
- stosowanie, stan i jakość środków ochrony osobistej,
- przechowywanie i jakość nawozów chemicznych,
- wyposażenie w sprzęt p.poż.,
- ogólną estetykę gospodarstwa.

Należy jeszcze raz podkreślić, że wszystkie te kryteria w gospodarstwie Państwa Szulików są na poziomie

wzorcowym spełnione. Schody, włazy, progi są bezpieczne, starannie oznakowane i dobrze zabezpieczone. W warsztacie i w magazynach panuje idealny porządek, wałki odbioru mocy mają niezbędne osłony z łańcuszkami, są czyste i równo poustawiane, sprzęt podręczny przymocowany w specjalnych stojakach. Czy to wszystko tak uporządkowane z powodu udziału w Konkursie? - pytam gospodarza - „Nie do końca, zawsze lubię mieć porządek i wszystko na swoim miejscu, lepiej się wtedy pracuje no i bezpiecznej - odpowiada Pan Józef. Do udziału w Konkursie namówiła nas pani Kazia Poliwnka z Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Rybniku, która zresztą pomaga nam bardzo dużo w modernizacji i dostosowywaniu gospodarstwa do nowych standardów. Zapoznaliśmy się z wymogami bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie, popatrzyliśmy jak wygląda to u nas, poprawiliśmy niektóre rzeczy, dostosowaliśmy się też do uwag i zaleceń konkursowej komisji regionalnej i wojewódzkiej, ale nie było ich wiele. No i teraz taki sukces. Pierwszy nasz udział w konkursie i już laury”.

Stosunkowo młodych gospodarzy cieszą nagrody i są usatysfakcjonowani swoimi osiągnięciami w gospodarstwie, tym bardziej, że rośnie im następca 17-letni syn Michał, który już dużo i chętnie pomaga, przygotowując się do jego przejścia. Pana Józefa martwi nieco fakt, że mimo chęci dalszego powiększania i rozwoju gospodarstwa to możliwości, w tym zakresie są mocno ograniczone ze względu na „głód ziemi”.

Gospodarstwo Państwa Szulików budzi uznanie swoimi wynikami, organizacją, porządkiem i bezpieczeństwem pracy ale i estetyką. Całe siedlisko jest niezwykle wspaniale i ze smakiem zagospodarowane i ukwiecone. Uroku dopełnia też dom, rozbudowany i zmodernizowany z zachowaniem jednak dawnych elementów architektury, a duży balkon umożliwia podziwianie pięknej panoramy okolicy. Dom otoczony jest atrakcyjnie zaplanowanym i starannie utrzymanym ogrodem, ale to już domena pani Elżbiety, która ciągle ma, w tym zakresie, nowe pomysły.

Gratulujemy Laureatom i życzymy dalszych sukcesów oraz wszelkiej pomyślności, także w życiu osobistym!

Adam Walasek
Dział Systemów Produkcji Rolnej,
Standardów Jakościowych i Doświadczalnictwa

Fot. P. Szulik

Park maszynowy

Piękny ogród otaczający dom